

Truy xuất nguồn gốc: Chìa khóa nâng tầm chuỗi giá trị nông sản Việt

06:24 14/01/2026

Việc Bộ Nông nghiệp và Môi trường chính thức ra mắt Hệ thống truy xuất nguồn gốc nông sản Việt Nam được xem là bước đi quan trọng trong tiến trình hiện đại hóa nông nghiệp, hướng tới minh bạch hóa chuỗi cung ứng và nâng cao năng lực cạnh tranh của nông sản trên thị trường trong nước và quốc tế.

Hệ thống truy xuất nguồn gốc nông sản Việt Nam được thiết kế với ba hợp phần chính, phục vụ đồng thời người tiêu dùng, doanh nghiệp và cơ quan quản lý nhà nước. Theo lộ trình, từ đầu năm 2026, hệ thống sẽ thí điểm với sản phẩm sầu riêng, trước khi mở rộng sang các nhóm nông sản thiết yếu và tiến tới áp dụng bắt buộc với toàn bộ nông sản tiêu thụ trong nước, xuất khẩu từ năm 2027. Đây sẽ là nền tảng số thống nhất để ghi nhận, quản lý và truy vết thông tin sản phẩm xuyên suốt từ sản xuất đến lưu thông.

Hiện nay, người tiêu dùng đã quan tâm nhiều hơn tới chứng nhận chất lượng nông sản thể hiện qua bao bì, nhãn mác.

Theo các chuyên gia và doanh nghiệp, giá trị cốt lõi của truy xuất nguồn gốc không chỉ nằm ở công nghệ, mà ở việc thiết lập một chuẩn mực sản xuất mới. Khi toàn bộ dữ liệu từ giống, vật tư, quy trình canh tác đến thu hoạch được số hóa và giám sát, người nông dân buộc phải thay đổi thói quen sản xuất. Dữ liệu không còn là yếu tố “bên ngoài” mà trở thành một phần cấu thành của sản phẩm nông nghiệp, quyết định khả năng tiêu thụ và giá trị thương mại.

Thực tế hiện nay cho thấy, số lượng mã số vùng trồng và cơ sở đóng gói phục vụ xuất khẩu vẫn còn khiêm tốn so với quy mô sản xuất. Nhiều địa phương có diện tích cây ăn trái lớn nhưng tỷ lệ vùng trồng được cấp mã số thấp, dẫn đến khó khăn trong truy xuất nguồn gốc và tiềm ẩn rủi ro bị cảnh báo, trả hàng khi xuất khẩu. Nguyên nhân không chỉ do thiếu hạ tầng công nghệ, mà còn xuất phát từ nhận thức chưa đầy đủ của một bộ phận nông dân và đơn vị quản lý vùng trồng về trách nhiệm, nghĩa vụ trong chuỗi sản xuất.

Ở góc độ doanh nghiệp, truy xuất nguồn gốc được xem là “lá chắn” giảm thiểu rủi ro trong giao dịch quốc tế. Khi thông tin sản phẩm được chuẩn hóa, minh bạch và có thể truy vết nhanh chóng, doanh nghiệp chủ động hơn trong việc đáp ứng yêu cầu của đối tác, thay vì xử lý sự cố bị động theo từng lô hàng.

Quan trọng hơn, hệ thống truy xuất nguồn gốc sẽ góp phần nâng cao trách nhiệm của từng chủ thể trong chuỗi cung ứng, hạn chế gian lận thương mại, hàng giả, hàng kém chất lượng. Đây chính là nền tảng để xây dựng một nền nông nghiệp minh bạch, có trách nhiệm và phát triển bền vững trong bối cảnh hội nhập sâu rộng.

Nam Sơn (t/h)